

**PROGRAM
PROFILAKTYKI
NA ROK SZKOLNY
2016/2017**

SZKOŁA PODSTAWOWA W ZARSZYNIE

Szkoła Podstawowa w Zarszynie jest szkołą otwartą na środowisko lokalne, kulturę, sport a także wspiera uczniów w ich harmonijnym rozwoju zachęcając do działań prozdrowotnych i profilaktycznych zarówno uczniów jak i rodziców.

WSTĘP

Program Profilaktyki Szkoły jest spójny ze Statutem Szkoły, Szkolnym Programem Wychowawczym, programami nauczania i stanowi podstawę wychowania, nauczania i opieki nad uczniami w naszej szkole.

Program Profilaktyki przeznaczony jest do realizacji w klasach I-VI oraz w oddziałach przedszkolnych. W swoim założeniu obejmuje pracę wychowawczo-profilaktyczną nad osobowością dziecka i wspieranie jego rozwoju – zarówno poprzez proponowane treści programowe jak również osobisty kontakt nauczyciela z dziećmi.

Zadaniem tego programu jest dostarczenie wszystkim członkom społeczności szkolnej niezbędnej wiedzy o zagrożeniach zdrowotnych i cywilizacyjnych (w tym epidemii, chorób zakaźnych, uzależnień od substancji psychoaktywnych i in. środków odurzających, np. alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy, leków, uzależnień od mediów elektronicznych i internetowych portali społecznościowych), rozpoznawanie problemów i zapobieganie im, wczesna interwencja w sytuacjach kryzysowych, udzielanie pierwszej pomocy w przypadkach zagrożenia zdrowia i życia, przygotowanie uczniów do pokonywania problemów i nawiązywania pokojowych i przyjacielskich kontaktów z rówieśnikami. Uczy tolerancji i akceptacji drugiego człowieka bez względu na rasę, płeć, wyznanie, poszanowania cudzego mienia oraz pomocy dla osób niepełnosprawnych, w tym podejmowania działań charytatywnych i wolontariackich. Kładzie nacisk na wzrost bezpieczeństwa uczniów w środowisku szkolnym i pozaszkolnym a także promuje zdrowe i racjonalne odżywianie, wyrabianie właściwych nawyków prozdrowotnych. Zachęca do współpracy i współdziałania na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego kształtując poczucie własnej tożsamości.

Szkoła jest otwarta na współpracę z instytucjami i organizacjami w środowisku lokalnym i poza nim.

ANALIZA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SZKOLE

Analizy dokonano na podstawie:

- ankiety przeprowadzonej wśród uczniów klas IV-VI we wrześniu 2016 r.,
- obserwacji uczniów podczas zajęć dydaktycznych i pozalekcyjnych,
- rozmów z uczniami, rodzicami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły,
- dokumentacji szkolnej (dzienniki zajęć, zeszyty uwag),
- ewaluacji Programu Profilaktyki,
- stałego monitorowania uczniów i sytuacji wychowawczych.

Wśród niepokojących zachowań wśród uczniów w naszej szkole czasami obserwuje się:

- przemoc fizyczną: bicie, kopanie, popychanie,
- przemoc psychiczną: przezywanie, wyśmiewanie, dokuczanie, plotkowanie,
- znęcanie się nad słabszymi i chorymi uczniami,
- brak poszanowania swojej i cudzej własności, mienia szkolnego,
- używanie wulgaryzmów,
- niewykonywanie poleceń nauczyciela,
- przebywanie na przerwach w miejscach niedozwolonych i zagrażających zdrowiu uczniów,

- symptomy uzależnienia od wzorców medialnych, gier komputerowych, przypadki niekontrolowanego poruszania się w sieci,
- nieracjonalne i niezdrowe odżywianie,
- małą aktywność ruchową w czasie wolnym od nauki,
- nieprzestrzeganie zasad higieny ciała,
- absencję szkolną z błahych powodów,
- niski status ekonomiczny niektórych rodzin a w związku z tym brak środków finansowych na pokrycie kosztów, np. wycieczki, wyjazdów do kina, na basen dla dziecka,
- zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez niektórych rodziców wobec dzieci oraz brak współdziałania ze szkołą w zakresie jednolitych działań opiekuńczych i prozdrowotnych wobec dziecka.

Analiza ankiety dotyczącej używek przeprowadzonej wśród uczniów klas IV-VI wskazała, że nikt z uczniów nie palił papierosów, nie pił alkoholu i nie odurzał się narkotykami i dopalaczami. Większość z uczniów zna groźne skutki picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy. Uczniowie znają numery alarmowe, wiedzą do kogo mogą się zwrócić w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu.

Powyższa dokonana diagnoza środowiska uczniowskiego stała się podstawą do opracowania Szkolnego Programu Profilaktyki na rok 2016/2017.

CELE PROGRAMU

- kształtowanie osobowości dziecka i wspieranie jego rozwoju intelektualnego, społecznego, psychicznego, estetycznego i duchowego,
- tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery w szkole,
- przeciwdziałanie wszelkim zagrożeniom i odpowiednie reagowanie w przypadkach pojawiania się ich na terenie szkoły i poza nią,
- ukazywanie zgubnej roli przemocy i przeciwdziałanie jej,
- wdrażanie do udzielania pierwszej pomocy i szybkiego reagowania,
- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności zapobiegające nałogom i chorobom cywilizacyjnym oraz zachowaniom ryzykownym,
- tworzenie właściwych nawyków żywieniowych i higienicznych,
- zachęcanie do niesienia pomocy drugiemu człowiekowi,
- integracja uczniów, doskonalenie relacji koleżeńskich oraz tolerancji i akceptacji wobec osób niepełnosprawnych i pokrzywdzonych przez los,
- wdrażanie do bezpiecznego spędzania czasu w szkole i poza nią,
- mobilizowanie środowiska szkolnego do współpracy i współdziałania z organizacjami i instytucjami na rzecz środowiska lokalnego, włączanie się do akcji i działań kulturalnych, charytatywnych, sportowych i in.(kościół, stowarzyszenia: LGD i Inicjatywa, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, policja, Urząd Gminy, LKS, KGW, współpraca z zespołem „Niebieskiej Karty”, itp.).
- uczenie tolerancji, akceptacji drugiego człowieka i poszanowania jego godności.

Cele główne programu zostały uszczegółowione i przedstawione w formie zadań, sposobów realizacji i osób odpowiedzialnych za poszczególne zadania.

ZADANIA DLA KLAS „0” i I – III

| Blok tematyczny | Zadania | Sposoby realizacji | Odpowiedzialni, terminy |
|---------------------------|---|---|--|
| Uczymy się razem | 1. Integrowanie zespołu klasowego i grupy przedszkolnej. 2. Kształtowanie dobrych relacji z rówieśnikami. 3. Pomaganie sobie nawzajem. 4. Zachęcanie do zwracania się o pomoc w sytuacjach trudnych. 5. Szanowanie każdego człowieka. 6. Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej. 7. Udzielanie pomocy dzieciom przewlekle chorym, w tym chorym na cukrzycę w sytuacjach tego wymagających. | - gry i zabawy integrujące, psychoedukacyjne, pogadanki, inscenizacje - zabawy, teksty literackie, rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami - zapoznanie z Konwencją Praw Dziecka (fragmenty) szkolenie członków Rady Pedagogicznej nt postępowania przedmedycznego w stosunku do dzieci z cukrzycą i in. przewlekle chorymi | wych. klas I-III, nauczyciele uczący w oddziałach przedszkolnych cały rok Sierpień 2016 r. |
| Żyjemy zdrowo | 1. Zdrowe odżywianie (codzienne spożywanie owoców i warzyw, unikanie niezdrowej żywności). 2. Przestrzeganie zasad higieny osobistej (jama ustna i całe ciało), fluoryzacja 3. Bezpieczeństwo na drodze, przejawy przestępstw wśród dzieci i ich konsekwencje. Aktywne i bezpieczne spędzanie wolnego czasu. 4. Zachęta do uprawiania sportu. 5. Szkodliwość palenia, picia, odurzania się. | Pogadanki, inscenizacje, filmy - spotkanie z higienistką szkolną, stomatologiem - pogadanki - spotkanie z policjantem, udział w cyklicznym konkursie nt. bezpieczeństwa organizowanego przez KPP w Sanoku „Bezpieczne wakacje” - zabawy ruchowe - tematyka zajęć edukacyjnych - udział w pogadance lub spektaklu nt używek i skutków ich zażywania. | wych. klas 0-III, . Opiekun szkolnego koła PCK, I półrocze Nauczyciel plastyki M.. Kuzin |
| Żyjemy bezpiecznie | 1. Niebezpieczeństwa czyhające w miejscach ryzykownych, np. kąpielisko, śliska droga, pożar, powódź, itp. 3. Zapobieganie przemocy wśród uczniów. 4. Pedagogizacja rodziców (wg potrzeb) | - filmy, pogadanki, prace plastyczne - teksty literackie - dramy, pogadanki, gazetki ścienne, filmy | wych. klas 0-III, IX 2016 r. wych. klas |

| | | | |
|--|---|----------------------------------|----------------------------|
| | 5. Zgubny wpływ przemocy w sieci oraz uzależnienie od gier komputerowych i internetu. | -pogadanki na lekcji informatyki | A.Żuchowska, K.Bierbasz |
|--|---|----------------------------------|----------------------------|

ZADANIA DLA KLAS IV – VI

| Blok tematyczny | Zadania | Sposoby realizacji | Odpowiedzialni |
|------------------------------------|---|---|---|
| Razem się uczymy | 1. Integracja zespołu klasowego. 2. Pomoc koleżeńska w nauce. 3. Doskonalenie komunikacji interpersonalnej. 4. Eliminowanie postaw egoistycznych. 5. Szerzenie kultury słowa. 6. Uczenie szacunku wobec rówieśników i dorosłych. 7. Niesienie pomocy słabszym, niepełnosprawnym oraz chorym i rozumienie ich potrzeb, pomaganie im. 8. Nauka przestrzegania obowiązujących w szkole norm i zasad. 9. Kształtowanie zachowań asertywnych. 10. Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej i życiowej. | -pogadanki -zabawy -zespoły koleżeńskie -dramy -promowanie pozytywnych zachowań uczniów (np. pochwała na apelu szkolnym, informacja na stronie internetowej, w prasie lokalnej, na gazetce szkolnej), zapoznanie z Konwencją Praw Dziecka (fragmenty) | wychowawcy, nauczyciele uczący |
| Żyjemy zdrowo | 1. Zdrowe i racjonalne odżywianie. 2. Aktywne spędzanie wolnego czasu. 3. Uświadamianie zagrożeń płynących z palenia papierosów, używania narkotyków i dopalaczy, picia alkoholu – przeprowadzenie lekcji o tej tematyce . 4. Uzależnienie od Internetu, gier komputerowych. 6. Higiena ciała | -zajęcia UKS -pogadanki -gazetki ścienne -konkursy plastyczne dla klas IV-VI „Stop używkom” oraz dla kl. I-III „Zdrowo jemy, zdrowo rośniemy” - | wychowawcy, naucz. uczący, dyr., hig. szk. G.Kurpiel, III 2017 r. A.Żuchowska, XII 2016 r . Wychowawcy Wychowawcy |
| Zachowujemy się bezpiecznie | 1. Dostarczenie wiedzy na temat przemocy i jej skutków. 2. Opieka nad uczniami: nadpobudliwymi, skłonny do zachowań agresywnych, pochodzących z rodzin zagrożonych patologią społeczną. 3. Otoczenie opieką uczniów niepełnosprawnych i chorych. | -omawianie tematyki agresji na zajęciach z uczniami, przykłady z literatury, filmu -rozmowy indywidualne -korzystanie z konsultacji i porad Poradni Psych.-Ped. -pogadanki | wychowawcy, nauczyciele uczący, dyrektor, rodzice, |

| | | |
|--|--|--|
| 4. Uczenie radzenia sobie z przykrymi emocjami . | -psychodramy -realizowanie programów profilaktycznych | |
| 5. Bezpieczne przebywanie w szkole, w domu i podczas zabaw. | -udział w cyklicznym konkursie organizowanym przez PKP w Sanoku „Bezpieczne wakacje” - klasowe konkursy plastyczne „Stop agresji”,wystawa -filmy edukacyjne, | G. Kurpiel, X 2016 r. G. Kurpiel, M. Kuzin, II 2017 |
| 6. Zasady udzielania pierwszej pomocy, telefony alarmowe oraz szybkie reagowanie w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu. | gazetka ścienna, -lekcja n/t pierwszej pomocy przedmedycznej (kl.V), „Profilaktyka wzroku” (kl. VI) szybkie reagowanie w sytuacjach kryzysowych zagrażających zdrowiu i życiu | opiekun szkolnego koła PCK- spotkanie z higienistką Wychowawcy, dyrektor |
| 7.Konsekwencje przemocy oraz uzależnienia od gier komputerowych i Internetu. | -pogadanki o zachowaniu bezpieczeństwa przed feriami zimowymi i letnimi -pedagogizacja rodziców, - spotkania ze specjalistami (psycholog) -wzmocnienie nadzoru nauczycieli dyżurujących podczas przerw, w szatniach, w toaletach. | wychowawcy A.Żuchowska, K.Bierbasz lekcje informatyki we wszystkich klasach |
| 8. Pedagogizacja rodziców dot. problemów związanych z przemocą, bezpieczeństwem dzieci i uzależnieniami wśród dzieci i dorosłych | Spotkanie z policjantem nt bezpieczeństwa w ruchu drogowym, przemocy wśród uczniów oraz ich konsekwencje prawne. | Wrzesień 2016 r. |

PRZEWIDYWANE EFEKTY DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W RAMACH PROGRAMU PROFILAKTYKI

Zakładamy, że realizacja „Programu Profilaktyki na rok szkolny 2016/2017 przyczyni się do:

- podniesienia poziomu bezpieczeństwa uczniów poprzez niwelowanie agresji fizycznej

- i słownej,
- poszerzenia wiedzy uczniów na temat substancji uzależniających i skutków ich używania,
- zdrowego trybu życia uczniów,
- podniesienia kultury osobistej uczniów,
- radzenia sobie przez uczniów w sytuacjach trudnych,
- wzrostu kompetencji nauczycieli, rodziców i uczniów w zakresie reagowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu,
- wzrostu poczucia bezpieczeństwa uczniów,
- uaktywnienia się środowiska szkolnego na rzecz współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami.

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Monitorowanie programu pozwoli korygować działania i wprowadzać zmiany w celu osiągnięcia lepszych efektów. Monitoring stanowi podstawę przeprowadzenia ewaluacji, której należy dokonać na zakończenie roku szkolnego. Oceny skuteczności programu dokonają uczestnicy programu: uczniowie, rodzice i nauczyciele.

Monitorowanie odbędzie się poprzez:

- wpisy w dokumentach szkolnych
- obserwację
- ankiety
- analizę dokumentacji uczniów, wytwory prac uczniowskich , rozmowy z rodzicami oraz przedstawicielami instytucji wspierających działalność szkoły
- sprawozdanie na koniec roku szkolnego

PODSTAWY PRAWNE

„Program Profilaktyki na rok szkolny 2016/2017 został opracowany w oparciu o:

1. Aktualne rozporządzenia.
2. Szkolny Program Wychowawczy.
3. Statut Szkoły.
4. Ankiety i obserwacje.
5. Realizację programów profilaktycznych i wychowawczych w roku szkolnym 2015/2016
6. Wnioski z posiedzenia Rady Pedagogicznej w czerwcu 2016 r.
7. Priorytety MEN i KO.
9. Wnioski ze sprawozdania z Nadzoru Pedagogicznego dyrektora szkoły w roku szkolnym 2015/2016.

Opracowały:
Maria Kuzin
Anna Knurek

Rada Rodziców Uchwałą 2/2016/2017 z dnia 14.09.2016r. zatwierdza Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej w Zarszynie na rok szkolny 2016/2017.

Program Profilaktyki na rok szkolny 2016/2017 został zatwierdzony do realizacji przez Radę Pedagogiczną na posiedzeniu w dniu 15.09.2016r. Uchwałą nr 5/2016/2017.